

EU's digitale strategi og regulatoriske initiativer

EU-Kommissionen har taget initiativ til at harmonisere store dele af medlemsstaternes lovgivning på det digitale område. Ambitionerne er store, og mange nye reformer, initiativer og konkrete udspil til retsakter er allerede sat i værk. Vi giver en foreløbig status på arbejdet.

Under politikområdet "Et Europa klar til den digitale tidsalder" har Kommissionen opsat en række mål for reguleringen af digital teknologi i EU. Målene udmøntes i konkret lovgivning med særlig fokus på infrastruktur, it-sikkerhed, data og konkrete teknologier.

De regulatoriske initiativer rammer både bredt og på tværs af sektorer og teknologier, men også – for en del regulerings vedkommende – meget konkret i forhold til enkelte teknologier. Aktørerne inden for de berørte reguleringsområder har hidtil opereret forholdsvis autonomt, da reguleringen har været sparsomt – både på EU og nationalt plan. Der er derfor også i vid udstrækning tale om ny banebrydende regulering med stor betydning for mange virksomheder og offentlige myndigheder i Europa – og ikke mindst EU-borgerne.

Lovgivningen bag EU's digitale strategi

Hensynene bag "Et Europa klar til en digital tidsalder" bygger på grundlæggende værdier i EU, herunder især hensynene til beskyttelse af unionens

borgere og fri og lige konkurrence på EU's indre marked. Der ses desuden et kraftigt øget fokus på sikkerhed. Formålet er et stærkt og sikkert digitalt EU i fremtiden.

Det er væsentligt at understrege, at de regulatoriske initiativer ikke bare deler samme formål og hensyn, men også i høj grad spiller sammen og integrerer med hinanden. Det øger den regulatoriske kompleksitet.

Til at realisere de ambitiøse målsætninger har Kommissionen allerede fremsat en række forslag til ny lovgivning. Tabellerne viser de væsentligste aktuelle initiativer til forordninger, mens regulering i form af de væsentligste aktuelle direktiver beskrives i det følgende.

Retsakternes indbyrdes forhold og supplerende regulering

Kommissionens mål for det digitale Europa er ambitiøse. "Et Europa klar til den digitale tidsalder" er en af i alt seks prioriterede politikområder, som Kommissionen har vedtaget. Alle inde-

holder elementer af eller forudsætter digitalisering. De retsakter, der er vedtaget under "Et Europa klar til den digitale tidsalder", skal derfor ses i sammenhæng med de øvrige politikområder.

Forordningerne nævnt ovenfor dækker kun et udsnit af regulatoriske initiativer inden for et område, som forventes stadig mere reguleret, herunder ved revision og ændring af allerede vedtagne forordninger og direktiver, som det fx var tilfældet med NIS2-direktivet.

Der vedtages også en række direktiver parallelt med forordningerne, som også sigter mod yderligere harmonisering af medlemsstaternes lovgivning. Her har især direktivet om kritiske enheders modstandsdygtighed (RCE-direktivet) væsentlig betydning. Direktivet har til formål at sikre et minimum af modstandsdygtighed for kritisk infrastruktur – bl.a. over for hackerangreb.

Retsakt	Status
<p>Forordning om digitale tjenester (DSA) (Forordning 2022/2065)</p> <p>Hvem forpligtes: Onlineformidlere, hvis brugere er borgere i EU, fx sociale netværk og medier, og digitale annoncører og sælgere, der opererer online.</p> <p>Hensyn: Forbrugerbeskyttelse og gennemsigtighed af digitale ydelser.</p> <p>Forordningen skal særligt ses i sammenhæng med DMA, se nedenfor.</p>	<p>Forordningen er trådt i kraft.</p> <p>Forordningen forventes at være fuldt forpligtende senest 17. februar 2024.</p>
<p>Forordning om digitale markeder (DMA) (Forordning 2022/1925)</p> <p>Hvem forpligtes: Gatekeepers, typisk store techselskaber, som sidder tungt på et givent (digitalt) marked.</p> <p>Hensyn: Fair og øget konkurrence på markedet for onlineplatforme.</p> <p>Forordningen skal særligt ses i sammenhæng med DSA, jf. ovenfor.</p>	<p>Forordningen er trådt i kraft.</p> <p>Forordningen forventes at være fuldt forpligtende inden udgangen af marts 2024.</p>

Retsakt	Status
<p>Forordning om halvledere (mikrochips) (2022/0032 (COD))</p> <p>Hvem forpligtes: I første omgang alene medlemsstaterne. Men da forordningen i vidt omfang angår rammerne for investering i produktion af mikrochip, vil den efter omstændighederne få konsekvenser for private mikrochipproducenter.</p> <p>Hensyn: Styrke EU's teknologiske position, forsyningsmæssig uafhængighed og lette adgangen til investeringer i europæisk producerede mikrochip.</p>	<p>Kommissionen har fremlagt forslag til forordningen.</p> <p>Rådet er kommet med generel indstilling til forordningen.</p> <p>EU-Parlamentet forventes at fremlægge holdning og eventuelle ændringer til Kommissionens forslag primo 2023. Herefter skal Rådet tage stilling til parlamentets (eventuelle) ændringsforslag.</p>
<p>Forordning om en europæisk digital identitet (eID) (2021/0136 (COD))</p> <p>Væsentlig regulering: Forordningen indfører en fælles, harmoniseret europæisk e-identitet for alle EU-borgere baseret på en personlig digital "wallet", som skal kunne bruges til en lang række formål – lige fra leje af cykler til optagelse af banklån.</p> <p>Hvem forpligtes: I første omgang alene medlemsstaterne.</p> <p>Hensyn: Effektivisering af transaktioner på tværs af EU og digital sikkerhed.</p>	<p>Kommissionen har fremsat forslag til forordningen.</p> <p>Rådet har offentliggjort deres generelle holdning til forslaget (pr. 6. december 2022).</p> <p>Parlamentet behandler Kommissionens forslag og vil senere fremlægge holdning og eventuelle ændringer til Kommissionens forslag. Herefter skal Rådet tage stilling til Parlamentets ændringsforslag.</p>
<p>Forordning om kunstig intelligens (AI) (2021/0106 (COD))</p> <p>Væsentlig regulering: Forordningen opstiller en række krav til teknologien samt til udviklere, distributører og brugere af kunstig intelligens, herunder krav til transparens, dokumentation og kontrol med kunstig intelligens.</p> <p>Hvem forpligtes: Udviklere, udbydere og distributører af AI-teknologi.</p> <p>Hensyn: Grundlæggende rettigheder, at fremme investering og innovation og den offentlige sikkerhed.</p>	<p>Kommissionen har fremsat forslag til forordningen.</p> <p>Rådet har offentliggjort deres generelle holdning til forslaget (pr. 6. december 2022).</p> <p>Parlamentet behandler Kommissionens forslag og vil senere fremlægge holdning og eventuelle ændringer til Kommissionens forslag. Herefter skal Rådet tage stilling til Parlamentets ændringsforslag.</p> <p>Forordningen har affødt en del diskussion om, hvilke former for kunstig intelligens ("AI") der skal omfattes af forordningen. Da dette centrale forhold udestår, forventes forordningen ikke at blive vedtaget – og dermed træde i kraft – foreløbig.</p>
<p>Den europæiske dataforordning (2022/0047 (COD))</p> <p>Forordningen ændrer og ophæver dele af forordning EU 2018/1724 om datastyring.</p> <p>Væsentlig regulering: Forordningen skal skabe et indre marked for data og lette adgangen til udvekslingen af data ved brug af data fra IoT.</p> <p>Hvem forpligtes: Forordningen vil forpligte flere end blot medlemsstaterne, og derfor vil principielt rigtig mange private virksomheder (der på den ene eller anden måde håndterer data) forvente at blive omfattet.</p> <p>Hensyn: Bedre udnyttelse af data og forbrugerbeskyttelse.</p>	<p>Kommissionen har fremsat forslag til forordningen.</p> <p>Parlamentet behandler Kommissionens forslag og vil senere fremlægge holdning og eventuelle ændringer til Kommissionens forslag. Herefter skal Rådet tage stilling til Parlamentets ændringsforslag.</p> <p>Forordningen forventes ikke at træde i kraft foreløbig.</p>
<p>Forordning om oprettelse af EU-programmet for sikker konnektivitet for perioden 2023-2027 (2022/0039 (COD))</p> <p>Hvem forpligtes: I første omgang alene medlemsstater og visse EU-institutioner.</p> <p>Hensyn: Sikre stabile, modstandsdygtige og robuste internetforbindelser.</p>	<p>Kommissionen har fremsat forslag til forordningen.</p> <p>Parlamentet og Rådet har drøftet Kommissionens forslag på et uformelt grundlag. De er kommet til enighed og har afsluttet deres forhandlinger.</p> <p>Forordningen afventer Parlamentets (og siden Rådets) formelle vedtagelse.</p>

Jens Grønkjær Sjølander Pihl
Partner, advokat
jisp@horten.dk

Emilie Loiborg
Advokat
elo@horten.dk